

— Pagină culturală (pag. 2)
— De ce a rămas Zerindul în urmă cu arăturile adinci de toamnă? (pag. 3)
— În Cenad sînt posibilități de realizare integrală a planului de colectare a cartofilor (pag. 3)
— A 10-a aniversare a eliberării Albaniei — Poporul albanez pe drumul unei vieți noi (pag. 3)
— Foileton — Soarta unor cepe ajunse pe mîini de nepăsători (pag. 3)
— La atelierele C.F.R. întrecerea socialistă trebuie mai bine organizată (pag. 3)
— Oamenii sovietici și reprezentanții ai statelor străine au adus ulti- mul omagiu lui A. I. Vișinski (pag. 4)

— Comunicatul Comitetului pentru organizarea funeraliilor lui A. I. Vișinski (pag. 4)
— Deschiderea întîlnirii internaționale a luptătorilor din rezistență (pag. 4)
— În Germania occidentală la amploarea mișcării de protest împotriva procesului înscenat P. C. din Germania (pag. 4)

Pentru pace și securitate

La 23 noiembrie, la Stockholm, și-a încheiat lucrările sesiunea ordinară a Consiliului Mondial al Păcii. Sesiunea a luat în discuție probleme deosebit de importante, privind situația internațională contemporană, pentru apărarea păcii și asigurarea securității popoarelor.

În centrul discuției delegaților la sesiunea Consiliului Mondial al Păcii a stat problema securității colective în Europa.

În ultimul timp, drept urmare a succeselor mișcărilor mondiale pentru pace, s-a realizat în mod neîndoios o destindere a încordării internaționale, marcată deosebit prin încetarea războaielor în Coreea și Indochina și prin conferințele de la Berlin și Geneva. Conferințele de la Berlin și Geneva au adus, după un șir întreg de ani, din nou la masa tratativelor pe reprezentanții marilor puteri. Conferința de la Geneva, ca și lucrările actuale sesiuni a Adunării Generale O.N.U., la care s-a aprobat în unanimitate proiectul comun prezentat de cele patru mari puteri și Canada în problema reducerii înarmărilor și a interzicerii armelor de exterminare în masă, reprezintă o confirmare a justei politici tratative. Toate aceste succese pe calea destinderii internaționale au întărit convingerea oamenilor iubitori de pace în posibilitatea reglementării pe cale pașnică a problemelor internaționale litigioase.

Astăzi există însă o primejdie evidentă care amenință să reducă la zero speranțele popoarelor în continua destindere internațională. Aceasta este provocată de manevrele cercurilor politice occidentale pentru reducerea potențialului militar vest-german. Sint cunoscute rezultatele acestor manevre: acordurile de la Londra și Paris, expresie a politicii de remilitarizare a Germaniei occidentale, a politicii de creare a blocurilor militare opuse. Ce înseamnă însă blocuri militare opuse cunoaștem cu toții. Drept urmare a creării unor astfel de blocuri, popoarele au suferit în ultimele decenii ororile a două războaie mondiale. Cele două războaie provocate de militarismul german au dus la pierirea a 60.000.000 vieți omenești, ne mai vorbind de imense pierderi materiale pe care le-au suferit toate popoarele.

Popoarele nu vor alte jertfe. Ele doresc să trăiască în bună înțelegere. În condițiile unei păci adevărate. De aceea, toate popoarele au primit cu un deosebit interes nota guvernului sovietic privitoare la convocarea unei conferințe internaționale la 29 noiembrie a. c. pentru crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa. Un astfel de sistem ar asigura securitatea fiecărui stat, mare sau mic, și ar ușura rezolvarea problemei germane.

În fața creșterii prosiunii opiniei publice, neavind curajul să dea un răspuns negativ, dușmanii păcii încearcă să se sustragă de la discutarea în mod hotărît a propunerilor sovietice. Ei continuă pe mai departe așa-zisa politică „de pe poziții de forță”, potrivit căreia vor duce tratative în problemele păcii numai după ratificarea acordurilor de la Londra și Paris. „Politica noastră — a spus Churchill — este pace de pe poziții de forță”. Oricine își dă seama că aceasta nu reprezintă altceva decît promovarea forței și respingerea tratativelor.

Drept urmare a politicii agresive a dușmanilor păcii, popoarele sînt puse în fața a două posibilități. Analizînd această chestiune, sesiunea Consiliului Mondial al Păcii a adoptat „Mesajul adresat popoarelor lumii” în care se spune printre altele: „În felul acesta, popoarele sînt puse în fața alternativei dramatice: fie tratative care să poată fi încununute de un acord rezonabil, fie un act de samavolnicie, care poate reduce la zero destinderea încordării internaționale și anume înarmarea Germaniei occidentale și includerea ei într-un pact militar”.

Popoarele aleg prima cale. Ele vor pace și nu război, ele aprobă politica tratativelor și nu a forței. De aceea: „Nici un guvern — după cum continuă Mesajul — nici unui parlament nu le stă în putere să dispună de soarta poporului împotriva voinței sale. Popoarele nu vor îngădui ca ireparabilul să fie săvîrșit”.

Întregul Mesaj este pătruns de ideea că numai o puternică mișcare a popoarelor poate împiedica înfăptuirea planurilor agresive ale imperialiștilor.

Aplicarea acordurilor de la Londra și Paris contravine și interesele poporului german. Aceasta ar însemna că Germania occidentală militarizată

n-ar putea fi socotită timp îndelungat un stat iubitor de pace și ar face imposibilă unificarea pașnică a Germaniei. O Germania occidentală militarizată este în același timp un cap de pod îndreptat împotriva Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară. Din această cauză, dacă tratativele de la Londra și Paris vor fi ratificate, Uniunea Sovietică și țările de democrație populară sînt silit să ia măsuri pentru asigurarea securității lor. Întreaga răspundere de situația ce se va crea va cădea asupra statelor care refac militarismul german.

De o deosebită însemnătate sînt lucrările Consiliului Mondial al Păcii privitoare la celelalte probleme care provoacă încordarea internațională. În rezoluția „Cu privire la lupta forțelor iubitoare de pace pentru dezarmare și pentru interzicerea armelor de exterminare în masă”, se arată că prin lupta maselor populare s-a împiedicat folosirea armelor atomice în Coreea și Indochina și s-au realizat unele progrese privind dezarmarea. Chiar în prezent se continuă tratativele pentru reducerea înarmărilor și interzicerea armelor de exterminare în masă. Dar atât nu este de ajuns. Ca urmare a politicii de pregătiri militare, există încă un pericol evident privind accelerarea cursei înarmărilor.

Consiliul Mondial al Păcii cere marilor puteri și tuturor guvernelor să depună eforturi grabnice pentru a se ajunge la un acord care să ducă la rezolvarea problemei principale: înălțarea tuturor mijloacelor de exterminare în masă — atomice, bacteriologice și chimice — și reducerea generală a înarmărilor. Totodată, Consiliul Mondial al Păcii cere ca fondurile disponibile de pe urma dezarmării și materialele dezagrabibile să fie folosite pentru ridicarea nivelului de trai al popoarelor.

O rezoluție importantă a mai fost adoptată „Cu privire la situația creată în diferite părți ale Asiei în urma presiunii străine și a sistemului de blocuri și coaliții militare”. În această rezoluție se arată că cele cinci principii — respectarea reciprocă a integrității teritoriale și a suveranității, neagresiunea, neamestecul în treburile interne ale altor state, egalitatea în drepturi și avantajele reciproce și coexistența pașnică — care au stat la baza declarației comune a primilor miniștri ai Indiei și R.P. Chineze, oferă „baza pentru coexistența pașnică și relații prietenești între toate țările”. Popoarele Asiei trebuie însă să continue lupta pentru apărarea intereselor lor, împotriva politicii de creare a blocurilor militare.

Au mai fost adoptate rezoluții privind situația creată în țările Americii Latine în urma amestecului străin în afacerile interne ale națiunilor, situația creată în țările dependente și semi-dependente în urma presiunii străine și a sistemului de blocuri și coaliții militare, etc. O mare semnificație o are apelul „Cu privire la convocarea unui congres mondial al reprezentanților forțelor iubitoare de pace”. Convocarea unui asemenea congres este cu atât mai necesar, cu cît se ivește primejdia care amenință lumea cu posibilitatea creșterii încordării internaționale și închiderea căilor care ar putea duce la rezolvarea problemelor litigioase.

De bună seamă, lucrările sesiunii Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm reprezintă o puternică afirmare a mișcării partizanilor păcii. Această sesiune și rezoluțiile adoptate, rezoluții ce aruncă o lumină clară asupra sarcinilor mișcării pentru pace, înărește convingerea popoarelor în victoria cauzei păcii. Ele largesc și întăresc mișcarea mondială pentru pace.

Poporul român, credincios politicii de pace, salută cu însuflețire rezultatele sesiunii Consiliului Mondial al Păcii de la Stockholm. Oamenii muncii din țara noastră vor continua și pe mai departe să lupte, alături de toate popoarele, pentru apărarea politicii tratativelor. Ei se alătură într-un tot răspunsului guvernului român la nota guvernului sovietic în problema creării unui sistem de securitate colectivă în Europa.

Că și celelalte popoare, poporul nostru este convins că trebuie să lupte din toate puterile sale pentru înfrîngerea reînarmării Germaniei occidentale și scindării Europei în grupări militare ostile.

Să desfășurăm larg întrecerea socialistă pentru îndeplinirea integrală a planului pe 1954!

Brigăzi frunțase

La secția turnătorie a uzinelor „Gheorghe Dimitrov” numeroși turnători au terminat înainte de termen planul lunar, dînd în felul acesta produse în contul lunii viitoare sau chiar în contul anului viitor. Astfel, turnătorii care fac parte din brigada „Mihail Sadoveanu”, au dat peste plan pînă în ziua de 25 noiembrie un cilindru de locomotivă. În cadrul brigăzii s-a evidențiat tov. Ioan Budurean.

Tot pînă în ziua de 25 noiembrie, echipa comunistului Alexandru Berindei, din secția turnătorie, a dat peste plan trei paturi pentru strung.

Folosind metode avansate de muncă, brigada de turnători, condusă de tov. Gheorghe Tudor, și-a îndeplinit în ziua de 27 noiembrie, planul pe întregul an. În cadrul brigăzii s-au evidențiat tov. Vasile Hosu, Dorin Pula și alții, care și-au depășit cu regularitate norma și au dat lucrări de bună calitate.

Tot mai multe produse alimentare

La fabrica de marmeladă din Gurahonț s-au obținut bune rezultate în sporirea producției mărfurilor alimentare destinate consumului oamenilor muncii.

Astfel, de la începutul campaniei și pînă la 1 noiembrie a fost depășit planul global, precum și planul pe fiecare sortiment în parte: la fructe uscate cu 241 la sută, la marmeladă cu 7,2 la sută, la gemuri cu 7,3 la sută, la sirop 4 la sută. În același timp s-a realizat o economie la combustibil în valoare de 14.450 lei, iar la materii prime în valoare de 21.575 lei. Productivitatea muncii a crescut cu 4 la sută, iar rebuturile au fost reduse cu 2 la sută.

La obținerea acestor rezultate a contribuit întregul colectiv de muncitori și tehnicienii sub îndrumarea inginerului-șef Constantin Marinică.

În vederea iernii au fost luate de asemenea o serie de măsuri: s-au spoit pereții, s-au executat reparații și diferite amenajări.

Au îndeplinit planul lunar înainte de termen

Numeroși muncitori din întreprinderile orașului nostru, desfășurînd larg întrecerea socialistă, au realizat importante succese în muncă în îndeplinirea planului la toți indicii pe luna curentă. Mai mulți strungari de la secția a III-a mecanică de la Atelierele C.F.R., aplicînd metode avansate de muncă — Bikov-Borkievici, Jandarova, Ciutkih, etc. — au îndeplinit înainte de termen planul lunar.

Astfel, strungarii Grigorie Mureșan și Dumitru Jigău, care lucrează la resortul suspensie, și-au îndeplinit în ziua de 26 noiembrie, planul pe întreaga lună. Asemenea succese au obținut și tovarășii Gheorghe Cismaș de la resortul Irină, Vasile Cicovic, Vasile Dudaș și Ilie Timoi de la re-

sortul șuruburi de legare, care — tot în ziua de 26 noiembrie — și-au terminat planul lunar. Tov. Lazăr Ila și Gheorghe Popă, care lucrează la un minunat strung fabricat la „I. Ranghiet”, au reușit ca pînă la 26 noiembrie să dea toate piesele de armătură de bună calitate pentru cazanele de locomotivă prevăzute în plan pe luna aceasta. Succese în vederea realizării înainte de termen a planului lunar au avut și tovarășii Petru Mateu, Teodor Tișan și Iustin Marsen, care au folosit metodele Bikov-Borkievici, Ciutkih, etc.

Între rîndelarii care au realizat înainte de termen planul lunar și au dat lucru de bună calitate, sînt tovarășii Traian Cheveresan și Iosif Tukhi.

Succese ale muncitorilor de la „Tricolor roșu”

Colectivul de muncitori de la fabrica „Tricolor roșu”, conștient de faptul că dînd tot mai multe produse tricolore peste plan, contribuie la îmbunătățirea traiului oamenilor muncii. Ei se străduiesc în permanență să dea cît mai multe produse de bună calitate și la un preț de cost redus. Astfel, brigada nr. 5 de la secția confecții, aplicînd metodele produs-sincron, Jandarova, etc. a dat pînă la 25 noiembrie peste planul lunar 2.699 bucăți diferite confecții. În cadrul brigăzii s-au evidențiat tov. Ecaterina Fus și Margareta Sirbu. Tot în această secție, brigada nr. 12, condusă de tov. Rozalia Back, aplicînd aceleași metode, a reușit ca pînă la aceeași dată să dea peste plan lunar 3.273 treninguri pentru bărbați și copii.

La secția rundstuhl, tov. Aurelia Kern a dat peste plan pînă în ziua 23 noiembrie 139,2 kg. stofă tricotată, iar tov. Weinglein Sebastian și Iacob Kohn, pînă în ziua de 24 noiembrie au dat peste plan 123,7 kg., respectiv 101,34 kg. stofă vanisată.

De la secția clorapi, tov. Elisabeta Bujur a dat, pînă la data de 23 noiembrie, peste planul lunar 588 perechi clorapi, iar tovarășa Barbăra Schmidt, tot pînă la ziua de 24 noiembrie, a dat peste planul lunar 648 perechi clorapi. Succese frumoase în realizarea planului au obținut și Ecaterina Dumele, Irina Steril și altele.

Un nou magazin în orașul Lipova

În centrul orașului Lipova s-a deschis în ziua de 20 noiembrie a. c. un nou magazin universal cu mărfuri din comerțul de întîmpinare. Magazinul este o filială a cooperativei „21 Decembrie”, care s-a înființat din timp de amenajarea lui. În magazin există numeroase aparate de radio, patefoane, articole de piele, o-pinci, cojoace, biciclete, motocicletă, mașini de cusut, articole de menaj, textile, zahăr, talpă, etc.

Toate aceste mărfuri au fost frumos aranjate în vitrine și în rafturi de către întemistul Nicolae Miloslav, responsabilul magazinului.

În prima zi cînd a fost deschis magazinul, țărănul muncitor Dumitru Rudău de la Păuliș, care a predat — conform contractului — o pereche de

boi, și-a cumpărat pe baza bonului de contractare 7 fuse de piele, 3 kg. lăpă, două cojoace de piele, 30 metri sibir și 4 kg. de zahăr. Toate aceste mărfuri l-au costat 1007,94 lei. Gospodarul Gheorghe Berbecaru din Lipova, care a contractat un porc, și-a cumpărat un aparat de radio și alte lucruri necesare gospodăriei.

Numerii în prima zi de funcționare s-au vîndut aici mărfuri pentru țărănimea muncitoare în valoare de 12.177 lei.

Țărănul muncitor din raionul Lipova se conving din ce în ce mai mult de avantajele contractărilor și de grija pe care le-o poartă partidul și guvernul.

Ladislau Schlft, coresp.

Prin raionul Sinicolaul Mare

Noi mașini agricole din Uniunea Sovietică

Zi de zi se simte tot mai mult ajutorul pe care agricultura noastră îl primește din partea Uniunii Sovietice.

Nu demult gospodăria agricolă de stat din Sinicolaul Mare a primit din Uniunea Sovietică 7 tractoare universale pentru lucrările de întreținere a culturilor, 3 combine autopropulsabile, o autocosoitoare, un tractor HTZ, un camion ZIS, 7 semănători mari de cereale, un motor de schimb pentru tractorul K.D.-35 și alte mașini agricole.

Îndată ce mașinile au sosit în cadrul gospodăriei, conducerea le-a repartizat pe secții. Cele care pot fi folosite la anumite lucrări de toamnă — ca de pildă, tractoarele KD-35 — au și fost puse în funcție de către mecanizatorii gospodăriei.

În toamna aceasta, sub conducerea inginerului-șef al gospodăriei, Gheorghe Ioja, folosindu-se un tractor sovietic, o suprafață de 38 ha. a fost lucrată după metoda lui Maljev.

Avantaje în urma cultivării seclei de zahăr

Bogală și de bună calitate a fost seclea de zahăr recoltată de unii țărâni muncitori din comuna Gottlob, raionul Sinicolaul Mare. În toamna anului trecut ei au arat adînc terenul și au îngropat gunoii sub brazdă, iar în timpul vegetației au prășit-o de mai multe ori. Printre altele se află și țărâni muncitori Alexandru Belea, care respectînd întocmai regulile agrotehnice, recomandate la cultura seclei de zahăr, a obținut de pe suprafața de 0,25 ha. o producție de 10.280 kg. secleă, adică peste 40.000 kg. la hectar. În urma livrării seclei de zahăr, el a primit 4519 lei, 101 kg. zahăr și 38,40 metri diferite țesături.

Pentru cantitatea de secleă de zahăr predată, cultivatoarea Ana Noel a primit 83 kg. zahăr, 39 metri țesături, bani și o însemnată cantitate de borhoi pentru furajarea animalelor.

Însufleții de prevederile Hotărîrii Consiliului de Miniștri privind contractarea seclei de zahăr, numeroși țărâni muncitori din Gottlob au trecut la executarea arăturilor adinci de toamnă, pe terenul planificat pentru cultura seclei de zahăr.

Silviu Farca, coresp.

Frunțașii la colectări -- mîndria satului

În comuna Măndăștur colectarea produselor agricole de toamnă e pe șirșite.

Cu multă mîndrie își vorbește tov. Mihai Lepoiev, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular comunal despre deputații și salariații Sfatului popular, care au fost primii la achitarea îndatoririlor către stat.

— În comuna noastră — spune tov. Lepoiev — avem oameni cu care pe drept cuvînt ne putem mîndri.

Uitați-vă bunăoară la tov. Lazăr Inovan. El e deputat și a fost primul care s-a prezentat la baza de recepție cu cotele.

— Dar de diplomă nu vorbiți? interveni tov. Inovan. Am primit diploma de onoare pentru faptul că am fost frunțaș.

O am acasă. Am pus-o în ramă și o păstrez. E mîndria mea. Toată circumscripția știe că am diplomă pe perete.

Dar ca deputatul Inovan sînt încă mulți în comuna Măndăștur. Arcadie Golovescu, Atanasie Todorov, Dimitrie Ursu, Pavel Gall și alții, sînt toți frunțași la predarea cotelor către stat, toți au adus o prețioasă contribuție la accelerarea ritmului de colectare.

Tovarășul Gheorghe Gartner, activist al Comitetului regional P.M.R., muncind de mai mult timp în această comună, a dat un mare sprijin echipelor de agitatari care

s-au deplasat din casă în casă și au stat de vorbă cu oamenii, arătîndu-le necesitatea predării cotelor către stat. Fiecare echipă de agitatari are un tabel în care sînt trecuți producătorii din circumscripția respectivă. Pe tabel sînt trecute cu creion negru, alături de numele producătorilor, cantitățile de produse pe care trebuie să le predea fiecare, iar pe o rubrică sînt trecute cu roșu cantitățile de produse preluate. Cifrele scrise cu roșu cresc în

sprijin și Comitetul executiv al Sfatului popular. Alături de președintele Sfatului, el a demascat întrecerile chiburilor Traian Cărbăș, Toma Savulov, Iconov Ghe-nadie și Antonie Ostoin, care și-au adăugat produsele cîștîndu-și se sustragă de la predarea cotelor.

Fiecare locuitor cîștit al Măndășturului a primit atunci cu... și mai multă urd pe acești chiburi care au crezut că pot fi traciați cu vederea și vor rămîne cu produsele în hambar.

Prețioasă și vîind de rînde a fost și munca deputatului Constantin Ijdoie. În timpul colectărilor el a fost mereu în mijlocul producătorilor, vorbindu-le despre capii lor care sînt la școli, la oră, sau în armată, despre muncitorii din fabrici care le trimis prin cooperativă diferite mărfuri, despre necesitatea asigurării hranei necesare acestora... De astfel și el a fost printre acei care imediat după strîngerea recoltei de toamnă și-a achitat prima dată obligațiile către stat. Poate și pentru asta îndemnul lui a fost urmat cu încredere. Azi circumscripția sa e frunțașă la colectare.

Datorită faptului că tot mulți locuitori au înțeles rostul colectărilor, s-a ajuns ca Măndășturul să fie printre comunele frunțașe la predarea cotelor către stat.

Lazăr Inovan

Atanasie Todorov

PAGINA CULTURALA

Gheorghe Lazăr, fondator al școlii românești și întemeietor al învățămîntului realist-științific

S-au împlinit, anul acesta, 175 de ani de la nașterea lui Gheorghe Lazăr, dascălul ardelean din Avrig, care a pus temelii solide învățămîntului public de la noi, într-o epocă în care relațiile economice, culturale și sociale cereau un curaj deosebit de drumuri spre lumină. Totodată, la 1 decembrie se împlinesc 136 de ani de la deschiderea școlii lui Gh. Lazăr în chiliziile de la Sf. Sava.

Imprejurările istorice condiționează și lămurirea în mare parte activitatea însemnată a acestei figuri prominente din primele decenii ale veacului trecut. Dezvoltarea comerțului și a producției de mături schimbă viața economică a țării în pragul secolului al XIX-lea. Apariția și dezvoltarea elementelor capitaliste promovează, sub raport cultural, ideile revoluționare din Franța și ideile progresiste ale culturii ruse înaintate. Adepții acestor idei în rândurile negustorilor, boierimii de mijloc și a elementelor ridicate din popor încep să le cultive în țara noastră prin grai viu, prin scrieri și prin școli. Dintre ei face parte și Gh. Lazăr, răscolitor și însuflețitor al conștiinței naționale și sociale pe teren cultural, alături de Tudor Vladimirescu pe cel politic.

Gheorghe Lazăr este fiul de țaran din Avrig, raionul Sibiu. Element din popor, traduce în acțiunile sale efanul și dăruiața de muncă a poporului muncitor, perseverența și atitudine revoluționară. Elev strălucit, el studiază ca bursier la Sibiu, la Cluj și apoi la universitatea din Viena: teologia, matematicile și filozofia. Reîntors în țară devine profesor la cursul candidaților de preoți de pe lângă Mitropolia din Sibiu.

Această împrejurare îl pune în discordanță cu fețele bisericicești, în special cu episcopul unit Vasile Moga, dar mai tirziu nemulțumeste și pe mitropolitul ortodox Stralmirovič din Carlovitz, care-i refuză numirea de episcop pentru motivul că Lazăr era prea instruit pentru postul la care aspira. Faptele petrecute cu acest prilej scot în lumină atitudinea eclesiasților vremii față de liberalii cugetători. Lazăr, un revoltat în chestiunile religioase și care urmărea cu dispreț vădit ceea ce făcea obstacol proiectelor sale. Acest lucru îl pune în conflict nerelat cu personalitățile consacrate ale societății transilvane din acea vreme. Doriința de a învinge a lui Gh. Lazăr era de natură să spargă obstacolele ridicate în drumul său de tradiția retrogradă și de lanțurile sociale care mențineau încătușată viața poporului. Gh. Lazăr nu s-a lăsat tributar filozofiei eclesiasice catolice sau ortodoxe care încerca să-i ciștige odată cu pregătirea. El și-a formulat propria sa filozofie, inspirată de cercuirile filozofiei raționaliste. Prin pregătirea sa Lazăr reprezintă elementul progresist al vremii sale, personificând concepția liberală modernă în contrast cu concepția reacționară a Europei timpului. Din aceste

motive părăsește el pe Ion Bob și Vasile Moga și trece Carpații în Principate. În scurt timp preocupările școlii îl slăbesc. După ce convinge Eforia școlilor să solicite domnitorului Caragea, prin consilierul Costache Bălaescu, autorizația de a fonda o școală românească, în 1818 se deschide prima școală superioară la Sf. Sava, la cîteva ani după deschiderea unei asemenea școli la Iași de către Gh. Asachi, faptul era de mare apreciere pe acea vreme. Învățămîntul în Principate, la venirea lui Lazăr în București, era slab organizat.

Un învățămînt elementar românesc lipsit de baze reale și științifice, un învățămînt mediu producător de profeți și funcționari superficiali și un învățămînt superior greizat complet, al clasei boieresti conducătoare și exploatare, tributară sub toate formele Istanbulului fanariot și mai tirziu capitalului occidental. Aceasta era situația învățămîntului în Muntenia de atunci.

La inaugurarea „Școlii academițești” pentru științele filozoficești și matematiciști, Lazăr lansează un manifest pentru a atrage tineretul școlii grecești de la Școlitul Măgureanu, în care subliniază necesitatea unei academii de științe în „limba mamei sale” la fel ca toate popoarele mai de seamă și vechi. Influențat de dascăl, care chema limerina la învățătură, primii concursuri lui Costache Goleacu, al vornicului Iordache Goleacu, al banului Grigore Ghica, și al mitropolitului Dionisie Lupu. Programul de învățămînt anunțat de Lazăr era destul de înaintat pentru acea vreme. Cuprindea patru categorii de învățămînt:

1. Învățămîntul elementar, în care să se predea silabisirea și citirea, cunoașterea numerelor și operațiile aritmetice, scrierea ortografică și gramatică.

2. Învățămîntul mediu în care să se învețe gramatica, poezia, mitologia, geografia, istoria, retorica.

3. Învățămîntul special de inginerie, studiind aritmetica, geometria, trigonometria, algebra, geodezia, arhitectura.

4. Învățămîntul superior cuprinzînd legile filozoficești și juridicești.

Gh. Lazăr, avînd o pregătire enciclopedică, primă importanță acestor materii: matematica, filozofia, istoria, geografia, limba română.

Opera sa este destul de fecundă. Ea conține scrisori, discursuri, traduceri și manuale școlare. Dintre manuale sînt cunoscute un manual de geografie a Transilvaniei, o gramatică romino-germană și „Aritmetica matematicască, geometria și trigonometria cea dreaptă”. Se atribuie lui Lazăr și scrierea unui abecedar. Sînt însemnate traduceri sale cu conținut moral și filozofic, dar mai ales discursurile: „Cuvîntul la înscăunarea mitropolitului Dionisie Lupu 1819”, și „Cuvînt la arzarea pe tron a lui Gr. Ghica în 1822”

Programul său de lucru, susținut de fapte și de opera scrisă, urmărește un dublu scop: dezvoltarea școlii românești și lupta împotriva influenței grecești.

Încetări de a pune sîrșit culturii grecești din Principate i se adaugă grija deosebită de a pregăti specialiști pentru viața practică în toate domeniile: inginerii, mecanicii, agronomii, arhitecții, etc. Deci entuziasmul urmărit de Gh. Lazăr viza în același timp viața materială și spirituală a poporului său. În discursul din 1822 dîndu-i în mod liber elemente de filozofie ale istoriei, tirvid o atitudine progresistă. Ceea ce încerca atunci Gh. Lazăr nu e decît o concluzie empirică în drum spre concepția materialist dialectică a lumii. Importanța lui constă însă în convingerea că viitorul omenirii nu se determină de voiața divină ci de legi omenești de natură economică, drumul secolului, al universului — arăta el — este periodic mascat de mizerie și prosperitate materială iar pacea favorizează munca de ridicare a omului. Deși nu se întemeiază pe o concepție materialistă încheagată, discursul său constituie totuși un prim fapt de această natură în cultura română.

Ideile preconizate de Gh. Lazăr pornesc din raționalismul luminat al secolului al 19-lea, fiind străbătute de o încredere oarbă în progresul social și de o dorință arzătoare de a munci pentru a le asigura succesul. Ele trezesc ideea de libertate a poporului și de progres social, prin care Gh. Lazăr se apropie de Tudor Vladimirescu, care aducea cu el suflul revoluționar al mișcărilor politice-sociale din Rusia.

Anul 1812 răscolește conștiința națională a poporului rus. În urma victoriei lui asupra lui Napoleon și începe mișcarea de eliberare a poporului prin înființarea unor organizații politice secrete ca aceea a decembrieștilor în frunte cu P. I. Pestel. Încep răscoalele țărănești pentru desființarea iobăgiei și înzestrarea țăranilor cu pămînt.

În același timp, în Balcani se intensifică mișcarea pentru eliberarea popoarelor subjugate și sărăcite de exploatarea turcească. În țara noastră se ridică figura revoluționară a lui Tudor Vladimirescu de care Gh. Lazăr se apropie în multe idei.

Regimul democratic-popular din țara noastră acordă o mare importanță problemelor învățămîntului public. Ceea ce Lazăr încerca din răspuri să realizeze prin introducerea unui învățămînt realist-științific, a unui învățămînt politic în acea vreme, statul democratic-popular căluzit de învățămîntul sovietic avansat, a depășit cu mult prin reforma învățămîntului din 1948, răspunzînd unor mari necesități de ordin social, politic și cultural-educativ în Republica Populară Română.

Pavel Galea profesor la Școala mixtă de 7 ani Șiria

Unde își petrec timpul liber muncitorii Cooperativei „Artex”

Clubul „Artex” este unul din cele mai însemnate realizări ale cooperativei din Arad. Deși funcționează numai de cîteva ani, datorită sprijinului primit din partea organizației de bază și a consiliului de conducere, comitetul de conducere al clubului a desfășurat o bogată și variată muncă culturală-artistică. Datorită acestui fapt muncitorii de la „Artex” vorbesc cu deosebită mîndrie despre clubul lor și participă la toate manifestările culturale inițiate sau sprijinite de club. Și cum să nu sprijine dacă aici ei petrec cele mai plăcute clipe din timpul lor liber! În ori ce zi te-ai duce la club vei întîlni în sălile acestuia jucători de șah, muncitori care citește la bibliotecă sau artiști amatori din echipele de dans, de teatru sau de la cor, care fac repetiții în vederea noilor programe artistice.

Activitatea la club se desfășoară după un plan săptămînal. Așa, de pildă, luna e consacrată învățămîntului politic și profesional, iar în restul zilelor din săptămîna se învîngă regulat repetiții de cor, de dans și de proză.

De o mare popularitate în rândurile lucrătorilor cooperativei „Artex” se bucură și bibliotecă. Aici vin zilnic numeroși muncitori, maștri și funcționari.

Printre cititorii permanenți ai bibliotecii se află fruntași în producție ca Sarkózi Magdalena, decorată cu „Medalia Muncii”, inovatori ca: Nicolae Bălan, decorat cu „Ordinul Muncii” cl. III-a, care a confecționat un aparat pentru pliat fuste, Hopstein Iacob, care a aplicat primul în cooperativă metoda Nicolae, ce constă în executarea a două-trei modele pe o bandă rulată, Iacob Ștefan, care a confecționat un aparat de călcat cu ajutorul căruia a redus timpul de călcat la o haină cu 50 la sută.

O altă formă de activitate sînt conferințele, convorbirile și învățămîntul profesional. Atît conferințele

care s-au ținut în ultimul timp, fie la club sau în secții, cit și lecțiile predate la cele două tipuri de cursuri profesionale — minim tehnic, și calificarea la locul de muncă — au fost axate pe cele mai importante probleme ridicate de procesul de producție.

Cea mai bogată activitate o desfășoară în cadrul clubului echipa de dansuri, corul și echipa de teatru care au devenit cunoscute alături de ceilalți și în regiune. Datorită măiestriei cu care dansatorii, corul și echipa de teatru execută punctele cuprinse în repertoriul programului pe care-l prezintă, și-au cîștigat simpatia tuturor spectatorilor. De o popularitate deosebită în rîndul tovarășilor lor de muncă, se bucură dansatorii Milosav Ioan, Magdalena Sarkózi, Sidoran Crișan, coriștii Ilie Solomon, Bălan Nicolae, Aurelia Marti, Magda Keller, Gheorghe Ciucu, Margareta Simon, Rozalia Földi, Lidia Jivoi și alții.

În afară de întreprinderile și căminele culturale din cartierele orașului, echipa culturală a mai prezentat programe artistice la Palatul Cultural, la stația de radioamplificare, precum și la căminele culturale din comunele și satele Mailat, Iratoș, Virșand, Bodrog, etc.

Succesele reputele de colectivul artistic al cooperativei „Artex” se datorează alături de dragoste și perseverenței cu care au muncit artiștii amatori cit și muncii depuse de dirijorul corului și de instructora echipei de dansuri.

Clubul mai are și o orchestră formată din 17 persoane dintre care mulți își dau concursul alături de repetițiile echipei de dansuri, cit și în fiecare duminică după masă, cînd după o conferință legată fie de problemele de producție, fie de ultimele evenimente interne sau internaționale, urmează cîteva ore de dans pentru tineret.

A. T.

Condeie noi

PE ÎNTINSA CIMPIE

Salcimii singuralici de străj-i stau cimpiei... În jur, rugina toamnei învaliie pămîntul... Prin ramuri, văduvite de frunze, geme vîntul, Dolind un cînt tîmnic, din harpa vijeliei.

Dar ce s-aude-n cîmpul întins ca o năframă? Ce-s bivoli aceștia ce varsă foc pe nări, Ce-n scriștele de fiare s-avîntă-n patru zări Și liniștea cîmpiei cu pocnete-o destramă?

Sînt harnicele, mîndrele, flămîndele tractoare Ce poartă-n freanîi grabnice mașini de semănat Pe-nținsele țarlale la margine de sat, Vîrînd în gîla-ntînsă sămînta roditoare.

De-aici în primăvară, sub razele senine, Ca apa ce țîșnește din stîncă la izvor, Apar surzătoare cîmpurile de grîne Din care-și trage hrana poporul muncitor.

DUMITRU RACHICI

Cea mai influentă literatură din lume

(Spicuri din presa străină)

de A. FESENKO

Literatura sovietică a trecut de mult peste frontierele Patriei noastre și a ocupat în bibliotecă cititorului progresist de peste hotare un loc de seamă și de onoare.

Editurile țării străine publică o reză ale scriitorilor noștri, iar zărele și revistele publice studii, articole și recenzii asupra acestor opere. Îndicăm, de pildă, următoarele cifre: 743 și 1.500. Prima cifră indică numărul operelor literare sovietice traduse și editate în China (numai în ultimii patru ani), iar cea de a doua cifră — în Cehoslovacia.

În țările de democrație populară, cărțile scriitorilor noștri apar în tiraje de zeci și sute de exemplare. Dar interesul față de operele literaturii sovietice este mare și în țările lumii capitaliste. Oriunde s-ar publica părerile oamenilor cinstiți asupra operelor scriitorilor sovietici, toate aceste păreri exprimă recunoașterea că literatura sovietică cucerește inimile cititorilor prin adevărul ei umanist, prin forța adevărului vieții. După cum spune scriitorul ungar Sandor Nagy, aceasta „este o literatură a oamenilor muncii; omul simplu se recunoaște în ea ca într-o oglindă”.

Cititorii de peste hotare recunosc că au îndrăgit cartea noastră pentru bogăția conținutului ei, pentru profunzimea ideilor și sentimentelor pe care le exprimă, pentru că ea învală pe cititor ca însemnăt noul, pentru că ea îl ajută să-și facă o imagine mai completă asupra vieții și activității oamenilor sovietici. Fiecare din cărțile sovietice traduse în Franța constituie, după părerea lui Louis Anagon, o călătorie atrăgătoare, instructivă.

După cum subliniază presa progresistă de peste hotare, operele scriitorilor sovietici arată că forța literaturii

realismului socialist constă în înaltul ei nivel ideologic, în caracterul ei de adevărat popular, că numai pătrunzînd adînc în viața zilelor noastre, numai ogîndînd cu curaj cele mai importante probleme ale vieții, literatura este capabilă să-și îndeplinească pînă la capăt rolul ei în educarea și înarmarea spirituală a maselor.

Despre ceea ce este deosebit de scump în literatura sovietică milioanele de oameni, scrie recent criticul chinez Ciuan Sen în ziarul „Guanmin-jihao”:

„Am îndrăgit pe foarte mulți din eroii cărților scriitorilor sovietici. Pavel Corceaghin, din romanul „Așa s-a călă ojeul”. Meresiev din „Poveștea unui om adevărat”. Levinson — din „Înfrîngerea” și Ceapaev din cartea cu același nume, ca și nenumărați alți eroi din cărțile sovietice, m-au învățat foarte multe și au devenit treptat prietenii și tovarășii mei; împreună cu ei am trăit, am învățat, am luptat”.

Intr-unul din articolele sale, săpă-mînalul american „Worker” scrie că în ultimele decenii nici o țară nu a fost înfățișată alături de complet în literatură, nu a ilustrat atît de viu viața sa și trecutul său, lupta ea pentru progres, sarcinile care s-au pus pe umerii ei, schimbările care s-au produs în conștiința oamenilor, ca Uniunea Sovietică. Idei similare au fost exprimate și de revista australiană „Mead-gin”; „Romanele sovietice sînt scrise nu pentru un grup ales de cititori versafi, ci pentru lucrătorii din industrie și din agricultură, pentru zidarii și funcționarii, pentru învățătorii și

gospodine. De aceea, aceste romane seamănă foarte puștin cu producția fărîșită de scriitorii în singurătate, scriitorii care se îndeletnicesc cu auto-analiza, care se interesează doar de frămîntările metafizice ale unor oameni după chipul și asemănarea lor. Romanele sovietice nu cuprind nici umbră din disprețul față de oamenii simpli, dispreț care constituie trăsătura caracteristică comună a scrierilor lui James Joyce și Edgar P. Barrows”.

Ce este deci atrăgător în operele sovietice care rețin în primul rînd atenția cercurilor largi de cititori de peste hotare? Oamenii sovietici, modul de viață sovietic. Prietenii noștri de peste hotare, din cele mai diferite colțuri ale lumii, vor să știe cum trăiesc, cum muncesc și cum înving acei care au acumulat o meargă experiență, fărînd și înlîndînd în decursul deceniilor cea mai înaintată orînduire socială.

După cum scrie revista americană „Masses and Mainstream”, un element deosebit de prețios și nou în romanele sovietice îl constituie faptul că ele pun în lumină adevăratele forțe care, fac să progeseze istoria, crează un fel de „biografie” a masei.

Edificațiile sînt de pildă părerile asupra romanului „Secerîșul” de G. Nikolaeva. În coloanele săptămînalului francez „Les Lettres Francaises”, care a organizat o discuție specială asupra acestei cărți, se spune: „De ce eroii romanului — Vasili, Avdotia, Stepan, Valentina, Andrei — mi s-au întipărit alături de puternic în memorie, înțet ai impresia că Galina Nikolaeva a îmbogățit lumea noastră cu noi prietenii?... Citînd „Secerîșul”, înveți să trăiești mai bine, gîsești mai mult gust de viață, sîmți o mai mare în-

credere că vei izbui să găsești mari bogății în viața personală...” Iată și un alt doilea exemplu — părerea exprimată în ziarul uruguayean „Justicia” despre romanul lui V. Kocelov „Noamul Jurbînilor”, calificat de autorul articolului drept „romarabil”: „Citînd romanul lui Kocelov, muncitorii uruguayeni își vor putea face o imagine vie asupra uriaselor schimbări pe care le-au adus Revoluția și Puterea Sovietică în viața fraților lor de căsă, în viața oamenilor muncii din Țara Socialismului victorios”.

În țările de democrație populară, unde se construiește cu succes o viață nouă, oamenii deschidînd o carte a unui scriitor sovietic spun adesea: „Să ne sfătuiți cu rusii”. Și eroii operelor noastre, după cum scria revista poloneză de tineret „Poprost”, le aduc „noi bogății morale”, trezesc în ei dorința de a le urma exemplul luminos.

„Literatura care educă eroii”, este titlul unui articol publicat de ziarul bulgar „Literaturen Front”. În articol se spune că „mîna scriitorului sovietic” ajută la crearea omului nou în noua Bulgaria.

Cele mai diferite genuri ale literaturii noastre, cărțile cu tematici diferite găsesc un ecou viu în presa progresistă de peste hotare. Revista italiană „Rinascita” califică romanul lui B. Polevoi, „Poveștea unui om adevărat”, o carte care ilustrează în mod grăitor „eroismul de zi cu zi în război al omului sovietic”. Scriind despre romanul „Donbas” al lui B. Gorbatov, revista engleză „New Statesman and Nation” a caracterizat pe eroii ei ca „oameni curajoși, buni, care luptă pentru o cauză dreaptă”. Romanul „Zilele vieții noastre” de V. Keltinskai s-a bucurat de o înaltă prețuire în paginile Buletinului editat de un grup de scriitori progresiști din Marea Britanie...

Oriunde s-ar publica articole despre operele sovietice — în Coreea sau Franța, în Albania sau Mexic, — pre-

tutindeni ele cuprind recunoașterea comună că în cărțile noastre găsești adevărul vieții, adevărul epocii. „Ți se pare pur și simplu de necrezut că evenimentele și oamenii descriși în acest roman nu au existat în realitate” scrie despre opera lui V. Ajaev, „De parte de Moscova”, autorul unui articol publicat în revista lunară americană „New World Review”.

Este îndeobște cunoscută influența favorabilă pe care o exercită literatura realismului socialist asupra talentului scriitorilor progresiști din lume. „Luptînd pentru crearea unei literaturii populare în Australia, spuneau în scrisoarea adresată literaților sovietici conaștrii lor-australieni, ne adresăm adesea cu fierbîntă admirație la creația marilor voștri scriitori”.

Cum și ce învață de la scriitorii noștri literații din țările de peste hotare? Un răspuns limpede la această întrebare îl dau în paginile ziarului „România Liberă”, cunoscuta scriitoare română Lucia Demetrius:

„Citirea literaturii sovietice a fost ca ridicarea unei cortine grele, de plumb, care acoperise pînă atunci realitatea în fața ochilor mei, care acoperise viața...”

Și mi-am dat seama atunci că esențialul pe care-l căutam și nu-l găseam în literatură era omul...”

Mi-am dat seama că roșul, confuz pentru mine, al literaturii, este să ogîndească viața nouă, viața în creștere, viața cu frumusețea și vigoarea ei, nu viața care se descompune și începe să duhnească...”

Recunoașterile altor literați sînt pătrunse, sînt pline de un sens profund în ziarul „Tägliche Rundschau”, cunoscutul scriitor german Friedrich Wolf scria: „Am învățat de la Vișnevski, fost marinar al Flotei Roșii și militar în Armata I-a de cavalerie, să studiez conștiința materială... Luni întregi am trăit și am lăcrat în aceeași cameră și am văzut cum Vișnev-

In cerul de tipografie al Palatului pionierilor

— Am terminat, tovarășe profesori! Și Violeta puse pe masă, în fața profesorului, culegarul aproape plin de litere.

— Foarte bine! Acesta fu răspunsul pe care Violeta îl primi de la tov. Ioan Csilam, fruntaș la întreprinderea poligrafică Arad, care este profesor la cercul de tipografie de la Palatul pionierilor.

Miinile ei, încă neobișnuite cu această muncă, au cules încet, dar corect, din casele cu litere, cuvintele așezate acum în culegar. Dacă primiv acum în acest mic instrument folosit în tipografie, putem citi: „Pes. cariu Violeta, pionieră, școala de 7 ani nr. 5, cl. V, cercul de tipografie, Palatul pionierilor Arad”. Aceste sînt primele cuvinte pe care le-a cules cu multă dragoste.

Deși anul trecut n-a fost la Palatul pionierilor, ea cunoaște acum munca ce se desfășoară aici. Mal ales cea a cercului de tipografie. Violeta a stat mereu de vorbă cu kolegele ei mai mari, care anul trecut au fost înscrise în cercul de tipografie. Cu multă dragoste, ele i-au explicat tot ceea ce fac la cerc: cum le povestește profesorul alilea lucruri frumoase despre istoria tiparului, despre Gullenberg și mașina lui de tipărit. N-au uitat să-i povestească micuței Violeta nici despre marea noastră combinat poligrafică „Casa Științei I. V. Stalin”, unde se tipărește și gazeta „Știința pionierilor”.

Ceea ce a interesat-o mult pe pioniera noastră a fost mașina de tipărit care se află în cerc. Cite lucruri minunate au tipărit pionierii aici: invitații pentru serbările ce au avut loc, pentru serale literare, fișe pentru concursul de basme... Poeziile scrise de membrii cercului de limba română de la Palatul pionierilor au fost tipărite tot cu această mașină.

Nu mai puțin plăcute sînt și expunerile teoretice care se fac în cerc. Astfel, într-una din zilele trecute, pionierii au aflat cum se scria în trecut, pe timpul egiptenilor, cum se făceau diferite inscripții pe pereții templelor, care abia au putut fi descoperite de către savanți, în zilele noastre.

Apoi, tovarășul profesor le-a mai arătat diferite ilustrații și planșe cu mașini la care se poate tipări în mai multe culori odată. Cu mult interes au urmărit de asemenea, un album cu autografe și impresii de la Festival, unde au văzut zeci de feluri de scrieri, aproape ale tuturor popoarelor lumii.

Violetei i-au plăcut foarte mult toate aceste lucruri și ea și-a exprimat doriința ca la anul să frecventeze tot acest cerc.

Ea e fruntașă la învățătură: a primit în acest an numai note de 5. Nici un pătru. Nici anul trecut n-a fost mai prejos. A terminat anul școlar, cu media 5. De aceea, kolegele Violetei au ales-o conducătoare de lașamentul lor. Și ele sînt mîndre cu asemenea conducătoare, viitoare tipografa într-una din întreprinderile noastre poligrafice — vîsul Violetei.

Voicu Achim

De ce a rămas Zerindul în urmă cu arăturile adânci de toamnă?

În aproape de terminare grabnică a arăturilor adânci de toamnă s-au deosebit de importante revin sfaturilor populare. De acest lucru însă nu ține seama Comitetul executiv al Sfatului popular din comuna Zerind, raionul Criș. Cu toate că însămânțările au fost terminate, ritmul arăturilor adânci de toamnă nu e satisfăcător. În această comună planul arăturilor a fost realizat în procentaj de numai 45 la sută până la data de 24 noiembrie 1954.

Deși în Zerind există peste 280 de atele, la arat ies foarte puține. Acest lucru se datorează în primul rând membrilor Comitetului executiv al Sfatului popular (președinte tov. Elisabeta Tușa), care privesc cu nepăsare executarea arăturilor.

Comitetul executiv n-a mobilizat deputații și comisia de femei pentru a duce o susținută muncă de lămurire în rândul țăranilor muncitori din circumscripțiile electorale, pentru a termina cât mai grabnic arăturile adânci. Comitetul executiv n-a nici măcar o evidență clară asupra mersului arăturilor de toamnă. Ba mai mult, dacă tov. Elisabeta Tușa, președinta Comitetului executiv este întrebată despre situația arăturilor adânci, ea răspunde cu indiferență că nu știe, deoarece situația o cunoaște numai referența Sfatului popular care se ocupă de arături.

Nepăsarea de care dau dovadă membrii Comitetului executiv al Sfatului popular e principala cauză care face ca arăturile să se desfășoare la voia întâmplării. Dacă pentru terminarea la timp a însămânțărilor, Comitetul executiv a fost ajutat în muncă de echipe de funcționari ai Sfatului popular, de membri ai corpului didactic și de comisia de femei, acum, echipele și-au interpus activitatea. Acest lucru s-a putut întâmpla din cauză că lipsește controlul și îndrumarea echipelor din partea membrilor Comitetului executiv.

De munca superficială a Comitetului executiv din comuna Zerind vine vorba și în organizația de bază a partidului (secretară tov. Susana Nălaș) care n-a ajutat Comitetul executiv. Cel 30 de agitații ai organizației de bază în loc să fie în fruntea arăturii pentru ca prin puterea exemplului lor să mobilizeze și pe ceilalți țăranii muncitori pentru a termina cât mai grabnic arăturile adânci, ei înșiși sînt în urmă cu această lucrare. De exemplu, membrii de partid Mihály Máttyás și Emeric Kotay, n-au arat nimic din suprafața planificată pentru însămânțări de primăvară.

Timpul e prielnic pentru executarea arăturilor. De aceea ei trebuie folosit din plin pentru terminarea cât mai grabnică a lor. Comitetul executiv al Sfatului popular din comuna Zerind trebuie să folosească toate mijloacele pe care le are la îndemână, pentru a mobiliza țăranii muncitori să-și are pământul, pentru că numai astfel vor putea dobîndi recolte sporite la anul.

In Cenad sînt posibilități de realizare integrală a planului de colectare a cartofilor

Comuna Cenad, din raionul Sînicolaul Mare este un adevărat bazin producător de cartofi. Ani de-a rândul țăranii muncitori de aici au produs pe terenurile lor cantități însemnate de cartofi pe care, valorificându-i au încasat sume frumoase de bani. Și în primăvara acestui an în hotarul Cenadului s-au cultivat cu cartofi 230,30 ha. Respectiv regulile agrotehnice la însămînțat și întreținerea culturii, mulți producători au cules peste 9.000 kg. cartofi la hectar. N-a existat gospodărie țărănească în sectorul individual care să nu fi avut cultivat cu cartofi 30-45 ari.

O parte din cartofi au fost timpurii, iar restul au fost cartofi de toamnă. Cartofii timpurii au fost valorificați prin cooperativă, deoarece aceștia trebuiau atunci consumați.

Toamna aceasta, cînd a început recoltatul cartofilor tîrzi, numeroși țăranii muncitori, însușiți de producția bogată obținută la hectar, au dus la baza de recepție întreaga cotă de cartofi cuvenită statului. Printru frunțași la achitarea cotei de cartofi se numără și producătorii Eremie Perian și Ștefan Wolff.

În comuna Cenad planul de colectare a cartofilor a fost realizat pînă în ziua de 24 noiembrie în proporție de 73 la sută.

Se pune întrebarea: de ce comuna Cenad n-a realizat integral planul de colectare la cartofi, cînd producția la această cultură a fost de 9.000 kg. la hectar și fiecare producător a cultivat cartofi? Cauza principală a neîndeplinirii la timp și în întregime a planului de colectare a cartofilor este aceea că alți producători Petru Căpitan și Pavel Serban, cit și Comitetul executiv al Sfatului popular, în frunte cu președintele Ștefan Karpadi, au lăsat colectarea să se desfășoare de la sine. Timp de două luni de cînd s-au recolat cartofii, nu s-a reușit să se realizeze ritmul zilnic planificat. Nefiind operativi în muncă și nesprejinați de C.S.C.P.A. raional, colecții din Cenad în aproape două săptămîni n-au reușit să colecteze nici un kilogram de cartofi.

La nerealizarea planului de colectare a cartofilor a contribuit și faptul că numeroși chiaburi, printre care Veselin Dișici, Milan Lariți și alții, care au recolat înseamnă cantități de cartofi, pînă în ziua de 24 noiembrie n-au predat nimic din cotă. Impotriva acestora sfatul popular n-a luat nici o măsură.

În Cenad au fost mulți producători care deși nu și-au achitat cotele către stat, au dus cantități însemnate de cartofi pe piață. De acest lucru a știut Comitetul executiv al Sfatului popular și colecții, însă nu s-a luat nici o măsură și nu s-a dus o muncă de lămurire continuă în rîndurile țăranilor muncitori, ca aceștia să-și predea cota statului și numai apoi să-și vîndă surplusul.

Slab ajutor în această direcție au primit colecții și din partea organizației de bază. Toamna aceasta, niciodată n-a fost analizată munca colecțiilor pentru a se cunoaște greutățile pe care le întâmpină aceștia pe teren și a se lua măsuri operative pentru lichidarea lipsurilor manifestate. Agitații organizate de bază s-au deplasat de neenumărate ori pe teren, îndrumînd țăranii muncitori să iasă la însămînțări. Agitații n-au desfășurat o susținută muncă de lămurire în rîndurile producătorilor, ca aceștia să-și predea cotele. Alți munca poliției de masă în vederea realizării planului de colectare, cit și agitația vizuală au fost în mare măsură neglijate. Articolele la gazeta de perete sînt vechi și nici unul nu vorbește despre colecții. Numele frunțașilor la colecții în loc să fie trecute pe panoul de onoare, sînt trecute pe o foaie de hîrtie, care stă în biroul tovarășel secretar Maria Moraru.

Tovarășii Ioan Balta, activist al Comitetului raional de partid, Ioan Negru, activist al Consiliului sindical regional Arad și Dumitru Petrovič, activist al Sfatului popular raional Sînicolaul Mare, cu toate că s-au sezizat de lipsurile care au dus la neîndeplinirea integrală a planului de colectare la cartofi, n-au luat măsuri pentru îmbunătățirea muncii în această direcție.

Ținînd seama de faptul că colectarea cartofilor nu poate fi tăgădată, deoarece ei trebuie colecți și transportați în centrele muncitorești cit mai grabnic, membrii Comitetului executiv al Sfatului popular din Cenad și colecții de aici să desfășoare o susținută muncă pentru realizarea în 3-4 zile a planului de colectare a cartofilor, lichidînd comoditatea de care au dat dovadă.

PE URMELE MATERIALELOR PUBLICATE

„Lipsuri de neîngăduit la cooperativa din Tîrnova”

Sub acest titlu, a apărut în ziarul „Flacăra Roșie” nr. 3191 din 6 noiembrie a. c. un material prin care a fost criticată conducerea cooperativei din Tîrnova pentru munca deosebit de slabă și de nesăditoră.

În răspunsul trimis redacției, U.R.C.C. Ineu arată că în urma apariției materialului, conducerea Uniunii raionale a luat măsuri pentru îmbunătățirea activității cooperativei. Astfel, președintele cooperativei Nicolae Mecheș a fost înlocuit din muncă iar fostul șef contabil, Augustin Ardelean, a fost mutat disciplinar la cooperativa din Șirfa. Partea s-a luat măsuri pentru înlăturarea cauzelor cașterii „Crăciun Ignuș”, care a rîlnat bunul mers al cooperativei, urmînd ca în scurt timp să fie transferat și planificatorul cooperativei.

Imediat după apariția articolului — se arată în răspuns — U.R.C.C. Ineu a luat măsuri pentru aprovizionarea magazinelor cooperativei cu mărfuri în cantități suficiente instalîndu-se totodată și doi achiziționari, unul la Chier și altul la Agrișul Mare — filiale ale cooperativei din Tîrnova — pentru desfășurarea în mai bune condițiuni a muncii de achiziții.

FOILETON

Soarta unor cepe ajunse pe miini de nepăsători

Era pe la sfîrșitul lunii august a. c. cînd gospodăria agrozootehnică de stat „M.I.C.” din comuna Sînpetru Mare, raionul Sînicolaul Mare, a depozitat în magazia de mărfuri a gării din localitate o mare cantitate de ceapă.

De atunci au trecut mai multe luni și ceapa a rămas tot în magazie, cu toate că era vorba să fie expediată muncitorilor de la oraș. Era vorba... Dar între vorba și fapta inginerul-șef al gospodăriei, Ioan Mocan, există diferență ca de la cer la pămînt. El spune una și face alta.

A întrebat șeful gării de mai multe ori pe cei din conducerea gospodăriei:

- Ce facem cu ceapa asta în vorăși, cînd o expediem?
- Vom mai vedea — ziceau ei.
- Bine, dar vă costă lăcașul.
- Și ce dacă ne costă? Plătim și gata — a răspuns inginerul-șef.

Locația a crescut în fiecare zi. Pentru produsele depozitate pe la gardă gospodăria are de plătit drept locație nici mai puțin nici mai puțin decît 80.000 lei. „Plătește statul” — vorba inginerului-șef.

Se zice că în primele zile de la depozitare, biata ceapă, așîndu-se singură în magazie, se simțea tare prost. Ba o dădeau și lacrimile cînd toți cei care umblau prin magazie o călcau sub picioare. Într-una din zilele lunii octombrie a început să se mai bucare, vînzînd că ia gard sosescă căruțe încărcate cu tot felul de zarzavaturi și legume: morcovi, pătrunjel, varză, cartofi, etc. „De-acum nu vom mai fi singure” — vorbeau între ele cepele. S-au înșelat însă amar. Doi oameni — șeful gării, împreună cu inginerul-șef al gospodăriei — au deschis ușa magaziei și, după ce și-au rotit pri-

virile prin toată încăperea, au spus: — Aici nu mai e loc. Nu mai putem depozita nimic.

Curioasă s-a vădit ce se va întîmpla, cepele mai mari s-au postat pe la crăpăturile scîndurilor, privind cu atenție afară. Ochilor înlăcrimați ai cepelor nu le venea să creadă ce vedeau: toate zarzavaturile și legumele erau descărcate și „nepozitate” alături de magazine, sub cerul liber. Acest lucru s-a repetat mai multe zile la rînd. În jurul magaziei s-au adunat grîmezi mari de morcovi, pătrunjel, varză, etc.

Deoarece morcovii erau mai aproape de magazine, au legat cei dinții prietenie cu ceapa. În fiecare seară, morcovii groși și colțuroși, se apropiu de pereții magaziei și stăteau la tăiaș cu cepele. Cu cojile descăcute, cepele cele mai mari își povesteau necazurile. Povesteau și lacrimau, blestămîndu-i cu limbă de foc pe cei care le sînt închise în magazie deatîta timp și nu le expediază la oraș, unde sînt așteptate de gospodine.

— Cel puțin dacă am fi trimise înapoi la gospodăria noastră, că și așa cantina noastră duce acum lipsă de zarzavaturi și legume — spunneau cepele.

Morcovii aveau și ei necazurile lor.

— Ce credeți suratele, că nouă ne merge bine aici afară? Se apropie frigul și înghețăm — spunneau ei.

În gard au sosit între timp vagoane. A plecat varza, au plecat cartofii și au început să plece și din morcovi. Dar ceapa a rămas tot în magazie.

— La revedere suratele. Să ne întîlnim cu bine la oraș — strigau din mersul trenului morcovii.

— La revedere fraților și drum bun. Ce bine că voi plecați și cerdu e că noi rămînem! — le răspundeau cepele.

A 10-a aniversare a eliberării Albaniei Poporul albanez pe drumul unei vieți noi

Începînd din 1944, poporul albanez cîntă în fiecare an la 29 noiembrie, un eveniment remarcabil din istoria sa: eliberarea de sub fascism. Anul acesta, la 29 noiembrie, se împlinește 10 ani de cînd Armata populară de eliberare națională, sprijinită de întregul popor, organizată și condusă de Partidul Comunist din Albania, a alungat din țară cîmpăzitii fasciști, slăbiți în urma loviturilor puternice date de Armata Sovietică.

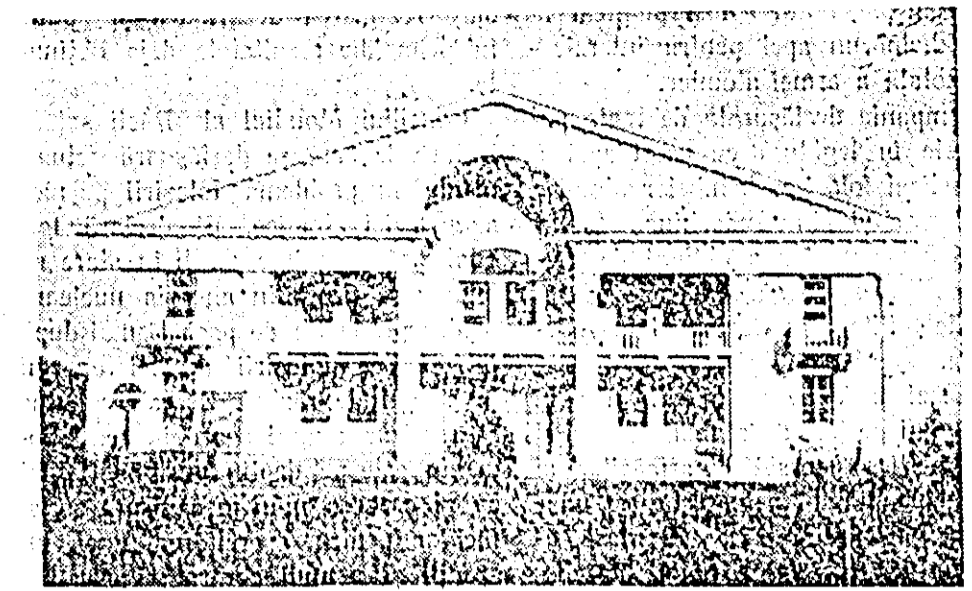
Cu prilejul împlinirii a 10 ani de la eliberare, primii ani din întreaga sa istorie marcată printr-o adevărată independență națională și democrație populară albaneză face bilanțul unei munci rodnice, depuse spre binele său și al cauzei păcii. Acești 10 ani, cu toate că sînt o perioadă foarte scurtă din viața unui popor, au dus totuși la transformări de mare amploare. Ei au schimbat înfățișarea țării, au revoluționat economia și cultura albaneză.

Industria albaneză — sectorul economiei care indică înainte de toate puterea economică a unui stat — putem spune că a luat naștere și s-a dezvoltat în anii puterii populare. Înainte de eliberare, în Albania propriu zis, nu exista o industrie. Erau doar câteva fabrici și mine mici și primitive, proprietate a capitaliștilor străini. În R.P. Albania s-a făcut o industrie tină, dar viguroasă, dotată cu utilaj modern. Ea este proprietate a poporului. Poporul albanez a construit în ultimii zece ani numeroase întreprinderi industriale: combinatul textil „I. V. Stalin”, fabrica de zahăr „7 Noiembrie”, uzina mecanică „Enver Hodja”, hidrocentrala electrică „V. I. Lenin”, fabrici pentru țesutul bumbacului, deortocarea orezului, prelucrarea lemnului, etc. Lărgirea sectorului industrial va face posibil ca pînă la sfîrșitul anului 1954 producția globală a industriei să crească cu 1140 la sută față de perioada anterioară războiului. Într-un ritm vertiginos crește producția minieră și a petrolului.

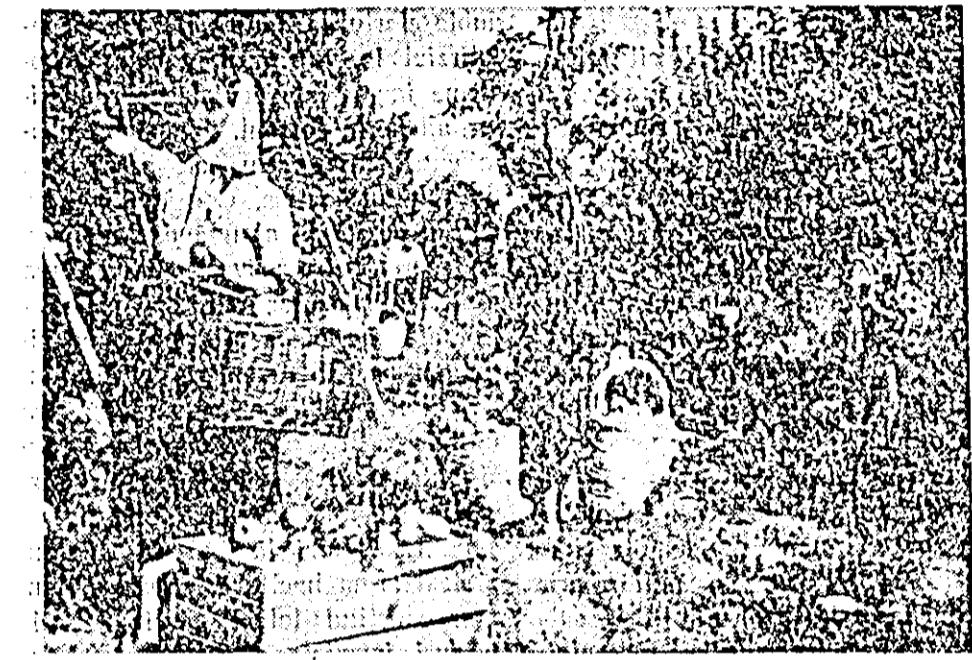
Și agricultura a făcut progrese serioase. Față de anul 1938, în 1954 suprafața însămînțată a crescut cu 160,7 la sută. S-au introdus culturi noi, s-a extins suprafața terenurilor irigate și s-au organizat mari lucrări pentru secarea pîraștilor. Înființarea S.M.T.-urilor și lărgirea sectorului socialist în agricultură, prin organizarea gospodăriilor agricole de stat și a cooperativei agricole de producție, a deschis căi nelimitate pentru dezvoltarea agriculturii.

Formarea unei baze economice solide a făcut posibilă îmbunătățirea condițiilor de trai ale oamenilor muncii. Creșterea nivelului de trai al populației albaneze ne-o dovedește însăși creșterea consumului. În 1954 populația albaneză va primi mai mult decît în 1950: zahăr — cu 168 la sută, paste făinoase — cu 187,7 la sută, țesături de bumbac — cu 201,1 la sută, țesături de lînă — cu 173 la sută, încălțăminte — cu 237,3 la sută și așa mai departe.

Grăitoare realizări s-au înregistrat în domeniul cultural și al ocrotirii sănătății publice. Analfabetismul, ca-

În clișeu: clubul fabricii de zahăr „7 Noiembrie” din Malig.

În clișeu: stringerea recoltei de mere la ferma agricolă „Irakli Terova” din Korçha.

fe-și înfîdea aripile sale asupra a peste 80 la sută din populație, este pe cale de a fi lichidat. În scoile elementare învață 136.800 elevi față de 52.000 elevi în 1938. A crescut și numărul studenților. Astăzi, în cele șase instituții de învățămînt superior studiază aproximativ 1.200 studenți.

Satisfacerea nevoilor materiale și culturale mereu crescînde ale oamenilor muncii constituie una dintre cele mai importante preocupări ale Partidului Muncii din Albania și ale guvernului albanez. În acest scop s-au luat hotărîri care prevăd întărirea economiei naționale.

Anul viitor, populația R.P. Albania va primi în plus față de 1953 (calculat pe cap de locuitor): zahăr — cu 32 la sută, țesături de bumbac — cu 22 la sută, țesături de lînă și catifea — cu 350 la sută, articole de menaj — cu 38 la sută, mobilă — cu 47 la sută, etc. Sarcini importante revin și agriculturii. Potrivit hotărîrii partidului și guvernului, la sfîrșitul planului cincinal suprafața însămînțată va crește cu 174 la sută în comparație cu perioada antebellă, iar producția de cereale cu 157,9 la sută. Recent, printr-o hotărîre a C.C. al Partidului Muncii din Albania și a Consiliului de Miniștri al R.P. Albania, s-au redus prețurile mărfurilor de larg con-

sum — pentru a treia oară în ultimii cinci ani. Noua reducere de prețuri aduce oamenilor muncii un venit total de 300 milioane lei.

Toate succesele obținute în cei 10 ani de la eliberare stau mărturie năzuințelor pașnice de care poporul albanez este călăuzit. Poporul albanez militează pentru pace și el muncește în acest scop, el luptă activ pentru apărarea păcii, împotriva politici de pregătire a unui nou război. Alitudină fermă, consecventă a poporului albanez reiese și din răspunsul dat guvernului Uniunii Sovietice privitor la convocarea unei conferințe internaționale pentru crearea unui sistem de securitate colectivă în Europa, „Poporul albanez și guvernul său — se spune în nota de răspuns a guvernului R.P. Albania la nota guvernului sovietic — sînt ferm hotărîți să depună toate eforturile pentru ca militarismul german să nu fie reînviat și pentru ca el să fie lipsit de posibilitatea de a periclita din nou pacea lumii”.

Alături de Uniunea Sovietică și de țările de democrație populară, R.P. Albania a devenit în ultimii 10 ani un stat al păcii, un stat care luptă împotriva transformării Europei într-un nou teatru de război.

La Atelierele C. F. R. întrecerea socialistă trebuie mai bine organizată

Colectivul Atelierele C.F.R. Arad este dornic să obțină realizări cit mai importante în producție. Dacă pînă nu de mult la Atelierele C.F.R. planul de producție se îndeplinea cu greu și lipsurile erau mai mari, în prezent lucrurile s-au îmbunătățit simțitor.

La aceasta au contribuit mult consfătuirile de producție ce s-au ținut cu muncitorii, maștrii, tehnicienii și inginerii — în întreprindere, unde au fost discutate o serie de probleme importante, luîndu-se totodată și o serie de măsuri tehnico-organizatorice ce au avut ca rezultat îmbunătățirea muncii, îndeplinirea cu succes a sarcinilor de plan.

Printre măsurile tehnico-organizatorice ce au fost luate se numără: punerea în funcțiune a presei de presat găuri patrate la buleone și bucele la secția 1-a locomotive, punerea în funcțiune a presei pentru presat antretoaze la cazane la secția 11-a cazangerie; construirea a trei remorci pentru electrocare pentru transportul diferitelor materiale la secția mecanică-șef, etc.

Muncitorii sînt preocupați de realizarea și depășirea sarcinilor de plan. Este semnificativ în această privință exemplul brigăzii „Alexandru Fadeev” condusă de comunistul Gheorghe Muscă de la secția 1-a de reparat locomotive. Această brigadă, printr-o bună organizare a muncii și prin aplicarea metodei sovietice Vorosîn a executat pînă la data de 18 noiembrie, 80 la sută din planul lunar de reparări a locomotivelor la resortul de biele. Pot fi dați ca exemplu în muncă din această brigadă, comunistul Teofil Hudac și ate-

mistul Florian Ciortăș, montatori. Printre brigăzile, care constituie mîndria întreprinderii, se numără și aceea de rotari, condusă de comunistul Uroș Pinte, care, printr-o muncă justă folosire a utilajului, și-a terminat planul lunar pînă la data de 18 noiembrie, iar acum lucrează în contul lunii decembrie.

În același timp, față de luna trecută brigada a îmbunătățit calitatea reparărilor prin reducerea termenelor de garanție cu 80 la sută.

Exemple demne de urmat pot fi dați de asemenea numeroși muncitori și la secțiile IV și V, unde se confecționează o serie de bunuri de larg consum pentru oamenii muncii.

Nu mai în luna octombrie s-au confecționat aici 42 divanuri studio, 200 cutii pentru aparate de radio popular, 72 scoabe pentru construcții, 700 bucle ciocane de lipit și 150 lămpi de gălit cu petrol.

Dar succesele dobîndite în producție nu pot ascunde lipsurile ce încă mai există și care trebuie lichidate fără înîlzire. Întrecerea socialistă nu este încă bine organizată, deși sînt antrenate în întrecere 93 la sută din totalul muncitorilor. O lipsă serioasă în întrecere e faptul că n-au fost urmărite și popularizate rezultatele obținute de către muncitori.

Tovarășul Nicolae Giurgiu, responsabil cu întrecerea socialistă pe întreprindere, nu a muncit prea mult în această direcție. În multe secții se poate vedea cum graficele de producție stau numai de formă, fără a fi completate la zi spre a se cunoaște de către toți muncitorii rezultatele obținute de frunțași în producție.

Fotografiile cu frunțași de la pa-

noul de onoare ce se află chiar la intrarea în întreprindere, nu au fost schimbate de cîra un an de zile. Oare care este adevăratul rol al acestui panou? Numai unii frunțași trebuie să popularizati?

Știut este că aplicarea pe scară largă a metodelor înaintate de lucru trebuie să constituie o sarcină principală în întrecerea socialistă pentru fiecare secție în parte, deoarece duce la depășirea normelor de lucru, la îmbunătățirea calității pieselor confecționate, la economii de materiale și deci la scăderea prețului de cost. Se poate spune care ce se aplică metoda Vorosîn, cînd la secția de strungărie nu există destul curățenie, cînd piesele stau grămădă și sculele sînt risipite?

Rezultatele întrecerii socialiste depind într-o mare măsură de modul cum această întrecere este organizată, de felul cum organele sindicale iau măsuri din timp pentru remedierea lipsurilor. Tov. Gh. Igrîșan, președinte, împreună cu întregul comitet de întreprindere, nu este străin de aceste lucruri. Probabil, crezînd că lucrurile merg acum foarte bine, el a subapreciat munca sindicală în ultimul timp, lăsîndu-se pe pants auto-liniștirii. O parte de vină o are și biroul organizației de bază care nu a controlat în mod serios felul cum sînt îndeplinite sarcinile pe linie sindicală.

Lichidarea acestor lipsuri trebuie să se facă într-un timp scurt, pentru a se creea muncitorilor și tehnicienilor mijloace mai largi de manifestare a activității lor creatoare în producție.

Fotografiile cu frunțași de la pa-

Rezoluțiile sesiunii Consiliului Mondial al Păcii Dămenii sovietice și reprezentanți ai statelor străine au adus ultimul omagiu lui A. I. Vișinski

Cu privire la lupta forțelor iubitoare de pace pentru dezarmare și pentru interzicerea armelor de exterminare în masă

Acum patru ani a fost publicat la Stockholm un apel pentru interzicerea totală a armelor atomice.

Campația desfășurată de toate popoarele în legătură cu acest apel a împiedicat folosirea bombelor atomice în Coreea și în Indochina. Lupta dirză a popoarelor a obligat de asemenea guvernele să înceteze operațiunile militare în Coreea și în Indochina.

Astăzi însă ne aflăm din nou în fața unui pericol de război, decurgând din înțelegerea cursei înarmărilor și din dezvoltarea neîntrerunută a unor mijloace de exterminare în masă, având o tot mai mare putere de distrugere. Voința popoarelor poate și trebuie să asigure încă odată înlăturarea acestui pericol.

Consiliul Mondial al Păcii relevă cu satisfacție progresul înregistrat la O.N.U. în discuțiile asupra problemei dezarmării și interzicerii armelor atomice. El subliniază că acest rezultat a fost obținut prin metoda tratativelor, ceea ce dovedește posibilitatea de a se ajunge la un acord pe calea compromisului. Tocmai această metodă a permis Adunării Generale să adopte în unanimitate rezoluția care deschide calea spre rezolvarea acestor probleme.

Tendența puterilor occidentale de a înarma Germania occidentală și de a include într-un bloc militar prin acordurile de la Londra și Paris, subminează însă eforturile îndreptate

spre realizarea dezarmării și pune în primejdie rezultatele deja obținute.

Consiliul Mondial al Păcii salută tratativele care se desfășoară actualmente în problema folosirii pașnice a energiei atomice. El declară totodată că omenirea va fi în stare să folosească din plin energia nucleară pentru producția de pace numai după interzicerea folosirii acestei energii în scopul de război. El este convins că realizarea unui acord în acest domeniu este pe deplin posibilă, la fel ca și crearea unui mecanism satisfăcător pentru exercitarea unei inspecții și a unui control riguros.

Consiliul Mondial al Păcii adresează marilor puteri apelul de a-și dubla eforturile pentru a ajunge neîntrerunută la un acord în aceste probleme importante pe baza propunerilor aflate în prezent, în curs de examinare. Afla vreme cât acest lucru nu este încă așezat, Consiliul cere ca marile puteri să ajungă de îndată la un acord în ce privește interzicerea tuturor exploziilor experimentale efectuate cu bombe atomice și cu hidrogen, care în stadiul actual al științei pot fi stabilite cu ușurință și fără întârziere. El cere de asemenea o insistență tuturor guvernelor fără excepție să-și ia imediat obligația de a nu folosi niciodată și sub nici un pretext arma nucleară. Aceste acțiuni n-ar constitui totuși decât primele măsuri imediate a căror înlăturare

nu trebuie să întârzie în nici un caz rezolvarea problemei principale: înlăturarea tuturor mijloacelor de exterminare în masă — atomice, bacteriologice și chimice — și reducerea generală a armamentelor. Mai mult, aceste măsuri ar constitui prin ele însele un mare pas pe calea unui acord mai larg și mai important în ce privește reducerea generală a armamentelor, interzicerea armelor de exterminare în masă și instituirea unui control internațional, prevăzând trimiterea unor grupe de inspecție în toate țările.

Consiliul Mondial al Păcii cere cu insistență ca fondurile care ar deveni disponibile ca urmare a unei dezarmări generale și controlate să fie folosite pentru ridicarea nivelului de trai al popoarelor, în special în țările înapoiate din punct de vedere economic.

El cheamă popoarele din lumea întreagă să ceară pretenziunile și în permanență reducerea generală a armamentelor și interzicerea armelor de exterminare în masă. Fără aceasta este imposibilă o politică de pace. Voința popoarelor poate și trebuie să asigure realizarea acestor scopuri, dacă popoarele se vor uni în această luptă slăbită și vor face cunoscută cu toată hotărârea guvernelor și Organizației Națiunilor Unite uriașă lor năzuință spre pace, înțelegere reciprocă și solidaritate umană.

Stockholm, 23 noiembrie 1954.

Cu privire la situația creată în diferite părți ale Asiei în urma presiunii străine și a sistemului de blocuri și coaliții militare

Examinând situația din Asia, sesiunea Consiliului Mondial al Păcii își exprimă satisfacția față de evenimentele ferice de mare însemnătate care au contribuit la încetarea războaielor din Coreea și Indochina, au creat condițiile pentru stabilirea păcii în Asia și au ajutat la slăbirea încordării internaționale.

Rezultatele conferinței de la Geneva reprezintă o victorie a forțelor iubitoare de pace. În Indochina operațiunile militare au încetat și, pentru prima dată după mulți ani, în această regiune a lumii nu este în curs nici un mare război.

Declarația comună a primilor miniștri ai Indiei și Chinei a dat o formă concretă idealului coexistenței pașnice pe baza următoarelor cinci principii:

1. Respectarea reciprocă a integrității teritoriale și a suveranității.
2. Neagresiunea.
3. Neamestecul în treburile interne ale altor state.
4. Egalitatea în drepturi și avantajele reciproce.
5. Coexistența pașnică.

Aceste principii au fost primite cu căldură de popoarele din Asia și din lumea întreagă și au fost acceptate de guvernele Birmaniei, Republicii Democratice Vietnam, Uniunii Sovietice și de conducătorii guvernului Indonezic. Aceste cinci principii nu numai că au creat baza pentru pace și

securitate colectivă în Asia, ci acceptarea lor ar oferi baza pentru coexistența pașnică și relații prietenești între toate țările.

Aceste evenimente au întărit unitatea și solidaritatea în Asia, spulberind speranțele acelor care încearcă să silcăscă „pe asiatici să lupte împotriva asiaticilor”. Totuși, adepții războiului încearcă mereu să traducă în fapt planurile lor de dominație în Asia prin crearea de pacte militare, prin provocări militare, prin amestecul crescând în treburile interne ale națiunilor asiatice și prin acte de violență împotriva popoarelor.

Pentru a zădărnici aceste intenții și a asigura pacea și securitatea în Asia, Consiliul Mondial al Păcii cheamă popoarele din Asia și din lumea întreagă:

- 1) să lărgească și să întărească zona păcii în Asia, să stabilească securitatea pașnică și colectivă pe baza celor cinci principii;
- 2) să se opună încercărilor de creare în Asia de sud-est a unui bloc agresiv (S.E.A.T.O.) și să zădărnicească traducerea în viață a acestui proiect, precum și a proiectelor celorlalte blocuri militare, ca de pildă pactul S.U.A.—Pakistan, care ar fi pe asiatici împotriva asiaticilor și reprezintă un pericol pentru pacea în lumea întreagă;
- 3) să ceară încetarea dominației

și amestecului străin în toate regiunile Asiei, inclusiv Malaya, Irianul de vest (Noua Guinee olandeză) și Goa, să obțină retragerea tuturor forțelor militare străine de pe aceste teritorii, precum și lichidarea tuturor bazelor militare străine de pe pământul Asiei și încetarea imediată a periculoaselor experiențe cu bombe atomice și cu hidrogen, care au avut efecte mortale în oceanul Pacific și au otrăvit aerul și apele Asiei;

4) să ceară încetarea intervenției străine pe teritoriul chinez Taiwan (Formoza), să insiste ca Republica Populară Chineză să-și ocupe locul legitim în O.N.U.;

5) să ceară ca țările interesate să reînceapă grabnic conferința pentru unificarea pașnică a Coreei, în conformitate cu aspirațiile poporului coreean, conferința la care să participe statele neutre din Asia; să ceară strictă respectare a clauzelor armistițiului în Indochina;

6) să se opună remilitarizării Japoniei — remilitarizare care amenință pacea și securitatea în Asia și în lumea întreagă.

Nu mai în acest fel popoarele Asiei vor putea să obțină întărirea păcii, libertatea dezvoltării și posibilitatea unui progres multilateral și să-și aducă contribuția la stabilirea păcii în lumea întreagă.

Stockholm, 23 noiembrie 1954.

Cu privire la situația creată în țările dependente și semi-dependente în urma presiunii străine și a sistemului de blocuri și coaliții militare

Participanții la mișcarea mondială pentru pace au considerat întotdeauna că violența folosită pentru a menține popoarele în stare de dependență și așuprire colonială reprezintă un pericol serios pentru cauza păcii. Participanții la această mișcare au considerat întotdeauna că amestecul străin în treburile interne ale popoarelor coloniale, includerea țărilor lor în pacte agresive și crearea de baze strategice străine pe teritoriile lor agravează încordarea în relațiile internaționale.

Acordurile de la Londra și Paris nu numai că reprezintă o primejdie pentru securitatea popoarelor Europei și pentru pacea în lumea întreagă, dar traducerea lor în fapt ar avea consecințe directe și grele pentru viața popoarelor coloniale și semi-coloniale, care și așa au o soartă atât de grea și înfăptuită tragică.

Consiliul Mondial al Păcii subliniază

ză din nou în fața opiniei publice mondiale pericolul pentru cauza păcii care decurge din situația creată în diferite țări dependente și semi-dependente. În Malaya, Kenya, în Africa de nord, conflicte armate se pot transforma în războaie fârtișe și pot periclita pacea în lumea întreagă.

În timpul războiului din Indochina mișcarea mondială pentru pace a proclamat necesitatea și posibilitatea curmării unor asemenea conflicte pe cale pașnică. Evenimentele au arătat că de just a fost trasată această cale. În prezent, Consiliul Mondial al Păcii cere reglementarea pașnică și mai grabnică a celorlalte conflicte care sînt în curs. În Orientul Apropiat și în mijlocul primejdiei pentru cauza păcii o reprezintă amestecul străin sub diferite forme în treburile interne ale popoarelor, avînd drept scop să le im-

pună pacte și blocuri militare ca pactul turco-pakistanez, pactul Orientului Apropiat și altele.

Consiliul Mondial al Păcii proclamă că relațiile între toate statele mari și mici trebuie să se bazeze pe respectarea celor cinci principii enunțate în declarațiile comune ale Indiei și Chinei, Chinei și Birmaniei și care sînt în concordanță cu Carta Organizației Națiunilor Unite.

Consiliul Mondial al Păcii consideră că încetarea conflictelor armate, în curs, respectarea independenței și realizarea aspirațiilor sînt factorii esențiali pentru destinderea încordării internaționale.

Consiliul Mondial al Păcii cheamă opinia publică mondială să ceară adoptarea și traducerea în viață a acestor principii care sînt de o mare importanță pentru asigurarea securității generale.

Stockholm, 23 noiembrie 1954.

Chemarea adresată de sesiunea Consiliului Mondial al Păcii privind sărbătorirea marilor date culturale

Popoarele întregii lumi vor sărbători în anul 1955 următoarele aniversări ale marilor reprezentanți ai culturii mondiale:

- Schiller — comemorarea a 150 de ani de la moartea sa.
Mickiewicz — comemorarea a 100 ani de la moartea sa.
Montesquieu — comemorarea a 200 ani de la moartea sa.

Andersen — aniversarea a 150 ani de la nașterea sa.

Cervantes — aniversarea a 350 de ani de la apariția primei ediții a cărții „Don Quihotte”.

Whitman — aniversarea a 100 ani de la apariția primei ediții a cărții „Fire de iarbă”.

Sărbătorirea marilor date culturale va ajuta popoarele să asigure relații prietenești, peste „ranițe, să se cu-

noască mai bine între ele și să întărească colaborarea pașnică.

Consiliul Mondial al Păcii adresează tuturor popoarelor, scriitorilor, artiștilor, oamenilor de știință, istoricilor, profesorilor și învățătorilor, tuturor organizațiilor culturale și de masă chemarea de a participa la organizarea acestor aniversări culturale.

Stockholm, 23 noiembrie 1954.

MOSCOVA. (Agerpres). TASS transmite:

Casa Sindicatelor este îmbrăcată în vestmint de doliu. Coloanele și lustrele sînt drapate în crep negru. În centrul sălii, pe un postament înalt, înconjurat de verdeața palmierilor și de flori este așezat sicriul cu corpul neînsuflit al lui A. I. Vișinski, eminent om de stat — membru al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, prim locțiitor al ministrului Afacerilor Externe al U.R.S.S., deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S.

Garda de onoare se schimbă la fiecare cinci minute. În garda de onoare iau loc membri ai C. C. al P.C.U.S. deputați în Sovietul Suprem al U.R.S.S., membri ai comisiei guvernamentale pentru organizarea funeraliilor lui A. I. Vișinski, miniștri, academicieni, funcționari din Ministerul Afacerilor Externe al U.R.S.S., conducători ai organizațiilor de partid și sovietice din Moscova.

Intr-un suvoi continuu oamenii se îndreaptă spre Casa Sindicatelor. A. I. Vișinski a fost un înflăcărat luptător pentru cauza comunismului, pentru pace și întărirea prieteniei din între popoare. Numele său este bine cunoscut oamenilor sovietici. Prin fața sicriului trec muncitorii de la întreprinderile din Moscova, oamenii de știință sovietici, soldați și ofițeri ai Armatei Sovietice, studenți și elevi.

În garda de onoare la sicriul cu corpul neînsuflit al lui A. I. Vișinski, talentat diplomat și om de știință sovietic, iau loc: A. A. Gromiko, V. A. Zorin, V. V. Kuznetsov, locțiitor ai ministrului Afacerilor Externe al U.R.S.S.; M. V. Ziminian, I. F. Iliev, S. P. Kozarev, M. A. Kostaev, V. S. Semionov, N. T. Fedorenko, S. K. Tarapkin, membrii în

Colegiul Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S.; G. N. Zarubin, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al U.R.S.S. în S. U. A.; A. N. Nesmejanov, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S.; academicianul D. V. Skobeljin și A. V. Topiev; M. P. Tarasov, președintele Prezidiului Consiliului Sovietului Suprem al R.S.F.S.R.; A. M. Puzanov, președintele Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R.; I. V. Kapitonov, secretar al Comitetului regional Moscova al P.C.U.S.; E. A. Furjeva, secretar al Comitetului orașesc Moscova al P.C.U.S.; M. A. Iasnov, președintele Comitetului executiv al Sovietului Moscova.

Pentru a aduce ultimul omagiu talentatului diplomat sovietic au venit șefii ambasadelor statelor străine acreditați la Moscova: ambasadorii extraordinari și plenipotențiarii ai: Uniunii Birmane — M. Onn; Republicii Populare Chineze — Cian Ventian; Republicii Populare Democratice Coreene — Lim Me; R. P. Polone — W. Lewikowski; Republicii India — K. P. S. Menon; Republicii Populare Mongole — D. Adilbis; Austriei — N. Bischoff; Republicii Populare Albania — P. Prifti; Republicii Democratice Germane — R. Appelt; Mexicului — A. Rozenzwaig Diaz; Afganistanului — G. I. Tarzi; Republicii Populare Bulgaria — K. T. Lukanov; Republicii Populare Romine — I. Rab; Statului Israel — S. Eliashiv; Republicii Populare Ungare — F. Muennich; trimișii extraordinari și miniștri plenipotențiarii ai: Tallandei — S. Srestraputra; Finlandei — A. Gartz; Sriei — F. El Kmati; însărcinați cu afaceri ad-interim ai Iranului — A. Etesami; Suediei — S. von Euler — Chelpin; Pakistanului — M. Ahmad; Argentinei — E. F.

* * *

Ministrului Afacerilor Externe al Mexicului, Luis Padilla Nervo; Ministrului Afacerilor Externe al Uniunii Birmane, Sao Akun Mki; Ministrului Afacerilor Externe al Suediei, E. Unden.

Din partea ambasadelor extraordinari și plenipotențiarilor și trimișii acreditați la Moscova:

J. B. Watkins (Canada); S. Eliashiv (Statul Israel); Rene Blum (Luxemburg); Din partea însărcinaților cu afaceri: T. A. Thomasson (Islanda); E. Facio Ebeker (Argentina); M. A. Meddaya (Egipt); O. El Rani (Irak și Liban); S. von Euler Chelpin (Suedia).

Ebeker; Republicii Democratice Vietnam — To Quang Dau; Irakului — D. El An; Etiopiei — F. Schiffenaw; reprezentanții ambasadelor: Republicii Cehoslovace — I. Cech; Republicii Indonezia — M. Sarif.

La sicriul lui A. I. Vișinski sînt depuse coroane de flori din partea corpului diplomatic acreditat în U.R.S.S. din partea guvernelor, a partidelor Comuniste și muncitorești și a ambasadelor: Republicii Populare Chineze, Republicii Populare Bulgaria, Republicii Cehoslovace, Republicii Populare Romine, Republicii Populare Democratice Coreene, Republicii Populare Ungare, Republicii Populare Polone, Republicii Populare Albania, Republicii Populare Mongole, Republicii Democratice Vietnam, Republicii Democratice Germane, a primului ministru al Republicii Cehoslovace, V. Siroky.

„Ora 18.50. În garda de onoare iau loc: N. A. Bulganin, K. E. Vorosilov, L. M. Kaganovici, G. M. Malenkov, A. I. Mikoiin, V. M. Molotov, M. G. Pervulin, M. Z. Saburov, N. S. Hruscioc, A. I. Kiricenok, P. K. Ponomarenko, N. M. Șvernik, P. N. Pospelov, M. A. Suslov, N. N. Satalin.

În garda de onoare au luat loc de asemenea A. N. Kosaghin, V. A. Malasev, I. F. Tevosian, vicepreședinți al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.; A. M. Vasilevski și G. K. Jukov, marșalii ai Uniunii Sovietice; A. N. Selepin, secretar al C. C. al U.T.C.L. din U.R.S.S.; N. V. Popova, secretar al Consiliului Central al Sindicatelor Sovietice și A. A. Andreev.

În timp de 11 ore, un suvoi neconținut de oameni s-a îndreptat spre Casa Sindicatelor. Prin fața sicriului cu corpul neînsuflit al lui A. I. Vișinski au trecut zeci de mii de oameni ai muncii.

Din partea următorilor oameni de știință și activiști pe tărîm social din străinătate:

Go Mo Jo, președintele Academiei de Științe a Republicii Populare Chineze;

Edouard Herriot, președinte de onoare al Adunării Naționale franceze și primar al orașului Lyon; Acad. C. I. Parhon, activist pe tărîm social din R.P.R.; H. Fast, scriitor american; Paul Robeson, cunoscut cântăreț și activist pe tărîm social.

Pe adresa Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S. continuă să sosească numeroase telegrame de condoleanțe în legătură cu încetarea din viață a lui A. I. Vișinski.

Comunicatul comisiei pentru organizarea funeraliilor lui A. I. Vișinski

MOSCOVA. (Agerpres). TASS transmite comunicatul comisiei pentru organizarea funeraliilor lui A. I. Vișinski:

În noaptea de 25 spre 26 noiembrie

a avut loc incinerarea corpului neînsuflit al lui A. I. Vișinski. Urna cu cenușa lui A. I. Vișinski a fost așezată în Sala Coloanelor din Casa Sindicatelor.

Accesul în Sala Coloanelor din Casa Sindicatelor este deschis în ziua de 26 noiembrie între orele 10 și 14. Funeraliile lui A. I. Vișinski vor avea loc la 26 noiembrie 1954 ora 15 în Piața Roșie.

Deschiderea întâlnirii internaționale a luptătorilor din rezistență

VIENA. (Agerpres). TASS anunță: La 24 noiembrie a avut loc la Viena deschiderea solemnă a întâlnirii internaționale a participanților la mișcarea de rezistență, consacrată celei de a 10-a aniversări a eliberării Europei de sub jugul hitlerist. Au participat delegații reprezentînd 19 țări: Belgia, Danemarca, Germania occidentală, Republica Democrată Germană, Franța, Olanda, Italia, Austria, Polonia, România, Uniunea Sovietică, Cehoslovacia și alte țări.

Rene Cerf Ferriere, reprezentant al mișcării de rezistență a patrioților francezi, a subliniat în cuvîntarea sa că participanții la mișcarea de rezistență din toate țările, indiferent de convingerile lor politice, sînt indignați de înarmarea Germaniei occidentale, Cerem, a spus el, respectarea fără nici o rezervă a acordului de la Potsdam, care interzice remilitarizarea Germaniei, Cerf Ferriere a chemat pe patrioții din mișcarea de rezistență din diferite țări să înlăurească unitatea în lupta pentru pace și securitatea popoarelor.

La 24 noiembrie a avut loc la Viena o demonstrație și un miting al oamenilor muncii, consacrate deschiderii întâlnirii internaționale a participanților la mișcarea de rezistență. Delegații străine ale luptătorilor din rezistență, precum și delegații ale organizațiilor democratice din Austria, au depus coroane de flori la monumntul luptătorilor din rezistență ucși de hitleriști.

In Germania occidentală ia amploare mișcarea de protest împotriva procesului înscenat P. C. din Germania

BERLIN. (Agerpres). În timp ce în fața tribunalului din Karlsruhe se desfășoară odiosul proces înscenat al Partidului Comunist din Germania, în întreaga Germania occidentală populația luptă pentru apărarea partidului împotriva acestui mîrșav atac al reacțiunii de la Bonn.

Un număr de 12 juristi și magistrați din Germania occidentală au adresat un apel tuturor juriștilor germani chemîndu-i să-și exprime protestul împotriva procesului ilegal intentat Partidului Comunist. Pe adresa tribunalului din Karlsruhe sosesc zilnic sute de rezoluții adoptate în cadrul mitingurilor de protest ce se desfășoară în Germania occidentală.

De asemenea la tribunalul federal sosesc zilnic delegații ale oamenilor muncii din diferite orașe vest-germane care aduc pletii semnate de mii de cetățeni cerînd încetarea procesului.

SPECTACOLE

— Întreprinderea Cinematografică Regională Arad face cunoscut participanților la Concursul de recenzii, că înninarea premiilor programată pentru ziua de 28 noiembrie 1954, se amîna.

TEATRUL DE STAT ARAD prezintă azi, 28 noiembrie, la orele 16: „Fete frumoase” și la orele 20: „Mielul turbat”.

„GHEORGHE DOJA”, azi, 28 noiembrie: Copiii străzii.

Reprezentatii: 3, 5, 7 și 9, zilnic. În fiecare zi matineu la orele 11.

„NICOLAE BALCESCU”, azi, 28 noiembrie: Războiul.

Repr. 3, 5, 7 și 9. Matineu la orele 11.30.

„HERBAK JANOS”, azi, 28 noiembrie: Examen de maturitate.

Repr. 3, 5, 7 și 9. Matineu la orele 11.

cestei săptămîni, populația a participat la numeroase mitinguri de protest împotriva procesului de la Karlsruhe. Asemenea mitinguri au avut loc la Regenstauf, Rosenheim, Engoldsbach, Nittenau, Amberg, etc.

În miile de scrisori de protest trimise din toate colțurile Germaniei, oameni de apartenență politică și origini sociale diferite cer încetarea imediată a procesului intentat Partidului Comunist.

Pe adresa tribunalului din Karlsruhe sosesc zilnic sute de rezoluții adoptate în cadrul mitingurilor de protest ce se desfășoară în Germania occidentală.

De asemenea la tribunalul federal sosesc zilnic delegații ale oamenilor muncii din diferite orașe vest-germane care aduc pletii semnate de mii de cetățeni cerînd încetarea procesului.

„I. L. CARAGIALE”, azi, 28 noiembrie: Examen de maturitate.

Repr. 3.30, 5.30, 7.30 și 9.30. Matineu la orele 11.30.

„TIMPURI NOI”, un ciclu de filme pentru tineret:

28 noiembrie: Orașul tinereții.

Zilnic la orele 11 matineu. Repr. 3, 5, 7 și 9.

„SOLIDARITATEA” (Gal); pînă la 30 noiembrie: Mizerabilii. Seria I-a.

„MAXIM GORKI” (Miclăca); pînă la 30 noiembrie: Sub oraș.

Repr. în zilele de lucru la orele 7.

„NICOLAE BAI CESCUI” (Lipova) azi, 28 noiembrie: Tolstoi la Iasnai Poliana.

„PETOFI SANDOR” (Radna) azi, 28 noiembrie: Femeia are cuvîntul.

„POPULAR” (Sticolaul Mare); azi, 28 noiembrie: „Nicoias Nickleby”.